QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍ
STATISTIKA BASQARMASÍ

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNDA JOQARÍ BILIMLENDIRIW SHÓLKEMLERI ISKERLIGINIŃ TIYKARǴÍ STATISTIKALÍQ KÓRSETKISHLERI

(2023/2024-oqıw jılı basına)

Ózbekstan Respublikasında joqarı bilimlendiriw sisteması

Sapalı tálim alıw adamlardıń turmıs sharayatın jaqsılaw hám turaqlı rawajlanıwdı támiyinlewge múmkinshilik jaratadı. Tálimniń qolaylıǵı hám sapa máseleleri dúnyanıń barlıq mámleketleriniń strategiyalıq rawajlanıw dástúrine kiritilgen, sebebi mámleket xalıqtıń ózin ózi ańlaw múmkinshilikleri ushın tálim ortalıǵın jaratıw arqalı mámlekette materiallıq párawanlıq jáne social-ekonomikalıq turaqlılıqtı támiyinlewge, insan kapitalın asırıwǵa úles qosadı, óz ornında, mámlekettiń ekonomikalıq potenciyalın asıradı hám xalıq aralıq maydanda básekiles ústinlikti jaratadı.

Ózbekstan Respublikasında jınsı, rassası, milleti, tili, dini, social kelip shıǵıwı, isenimi, jeke hám social poziciyasına qaramastan, hámme ushın tálim alıwda teń huqıqlar kepillengen.

Sawatsızlıqtı toqtatıw hám barlıq puqaralar ushın qolaylı tálimdi támiyinlewde úlken tabıslarǵa erisken Ózbekstan, tálimdi mámleket tárepinen finanslıq támiyinlewdiń artıqmashılıǵın saqlap kiyatırǵan bolıp, bul sózsiz únemli sheshim bolıp tabıladı.

Ózbekstan Respublikasında ***joqarı tálim*** úzliksiz tálim sistemasınıń ǵárezsiz túri bolıp, respublika nızamshılıǵına muwapıq ulıwma orta hám orta arnawlı, professional tálim negizinde joqarı tálim shólkemlerinde ámelge asırıladı.

Joqarı bilimlendiriw tarawındaǵı mámleket siyasatı tómendegi principlerdi óz ishine aladı:

- milliy ǵárezsizlik ideyası tiykarında joqarı maman kadrlar tayarlaw;
- tálim hám tárbiyanıń adamgershilik, demokratiyalıq ózgesheligi;
- ulıwma orta, orta arnawlı, professional, joqarı hám joqarı tálimnen keyingi tálimniń úzliksizligi hám izbe-izligi;
- tálim sistemasınıń dúnyalıq ózgeshelikke iyeligi;
- mámleket tálim standartları sheńberinde tálim alıwdıń hámme ushın ashıqlıǵı;
- oqıw dástúrin tańlawǵa tiyisli jandasıwdıń birden-bir hám siyasiy gruppalanıwı;
- sawatqanlıq hám uqıptıń xoshametleniwi;
- joqarı tálim sistemasında mámleket hám jámiyetlik basqarıwdıń muwapıqlıǵı;
- joqarı tálim, pán hám islep shıǵarıw integraciyası.

Joqarı tálim sisteması tómendegilerden ibarat:

• joqarı tálim baǵdarları hám qánigelikleri boyınsha mámleket tálim standartlarına muwapıq, pánlerdiń dástúrleri hám oqıw jobaların ámelge asıratuǵın mámleket hám mámleketlik emes joqarı tálim shólkemleri;

• joqarı tálimdi normativlik-huqıqıy hám ilimiy-stilistlik támiynatı boyınsha ilimiy-izertlew jumısların alıp baratuǵın ilimiy-pedagogikalıq mákemeler;

• joqarı tálimdi basqarıw boyınsha juwapker mámleket shólkemleri, sonıń menen birge, olarǵa boysınıwshı kárxanalar, mákemeler hám shólkemler.

Joqarı tálim eki basqıshqa — bakalavriat hám magistratura basqıshına iye.

Bakalavriat joqarı tálim baǵdarlarınan biri boyınsha tereńlestirilgen bilim, ilimiy tájriybe hám kónlikpeler beretuǵın, oqıw dawam etiw waqtı keminde úsh jıl bolǵan tayanısh joqarı tálim bolıp tabıladı. Dástúr juwmaǵında mámleket komissiyası tárepinen pitkeriwshilerge oqıw baǵdarı boyınsha “bakalavr” ilmiy tájriybesi beriledi hám tastıyıqlanǵan úlgidegi diplom tapsırıladı.

Magistratura tiyisli bakalavriat negizindegi anıq qánigelik boyınsha oqıw dawam etiw waqtı keminde bir jıl bolǵan joqarı tálim bolıp tabıladı. Oqıwdı tamamlaǵannan keyin pitkeriwshiler málim bir qánigelik boyınsha diplom hám magistr dárejesine iye boladı.

Ózbekstan Respublikasında tómendegi joqarı tálim shólkemleriniń túrleri bar: universitet, akademiya, institut (olarǵa teńlestirilgen joqarı oqıw orınları).

Universitet – eń keń qánigelikler boyınsha joqarı yamasa joqarı tálimnen keyingi tálim dástúrlerin usınıs etedi.

Akademiya – óz aldına ilimiy tarawlar hám jónelisler boyınsha joqarı hám instituttan keyingi tálimniń pedagogikalıq dástúrlerin ámelge asırıw menen shuǵıllanadı.

Institut – anıq bilim tarawı sheńberinde málim bir jónelisler hám dárejeler boyınsha joqarı yamasa joqarı tálimnen keyingi tálimniń oqıw dástúrlerin ámelge asırıw salasında iskerlik júrgizedi.

Iskerlik júrgizip atırǵan joqarı tálim shólkemleri sanı

(oqıw jılı basına, birlik)

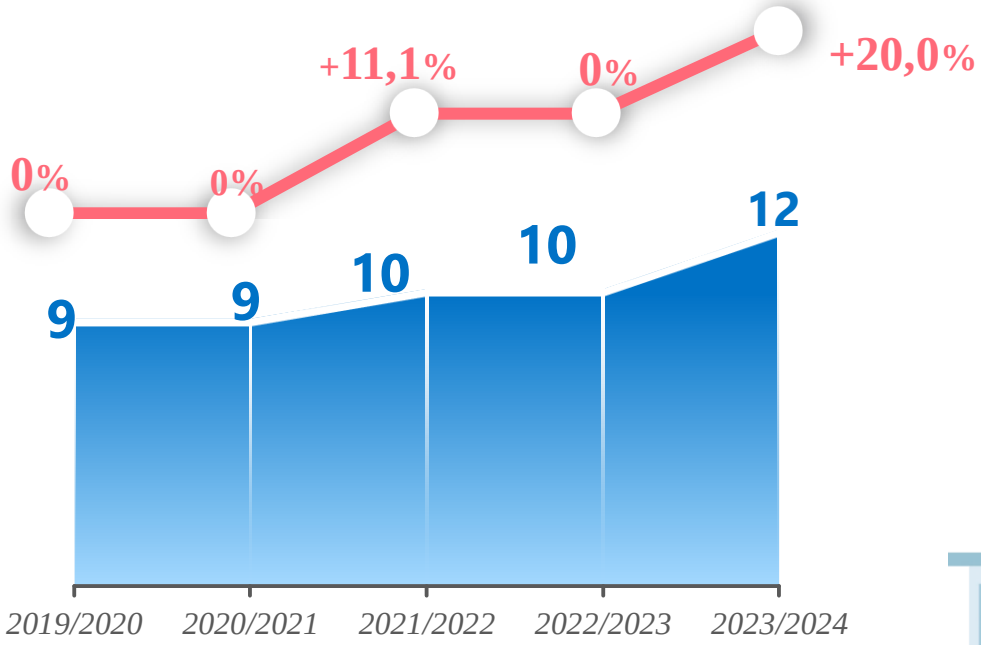

Iskerlik júrgizip atırǵan *mámleketlik emes* joqarı tálim shólkemleri sanı

Joqarı tálim shólkemleri sanı

Olardıń joqarı tálim shólkemleri sanındaǵı úlesi

Iskerlik júrgizip atırǵan joqarı tálim shólkemleri sanınıń aymaqlar kesiminde hám múlkshilik forması boyınsha bólistiriliwi

(2023/2024-oqıw jılı basına, birlik)

Qaraqalpaqstan Respublikası	12 | 33,3%

Joqarı tálim shólkemleri sanı | 2019/2020-oqıw jılına salıstırǵanda ósiw páti

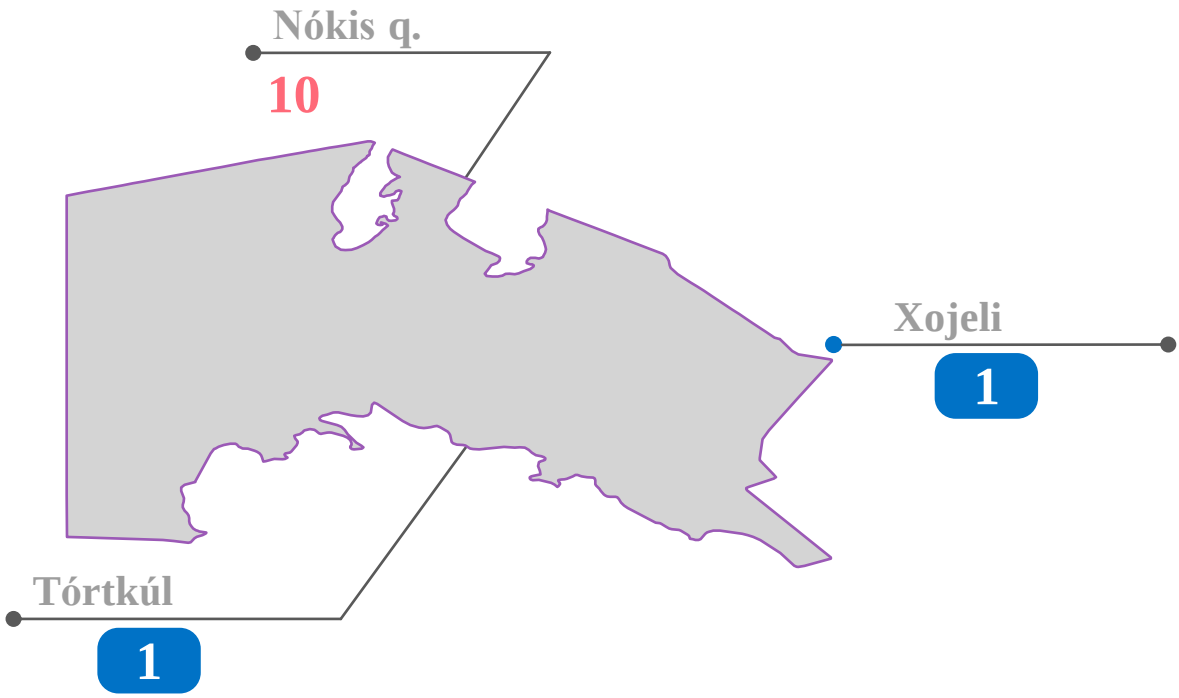

Mámleketlik joqarı tálim shólkemleri sanı

Mámleketlik emes joqarı tálim shólkemleri sanı

Joqarı tálim shólkemlerinde oqıp atırǵan studentler sanı

(oqıw jılı basına, mıń adam)

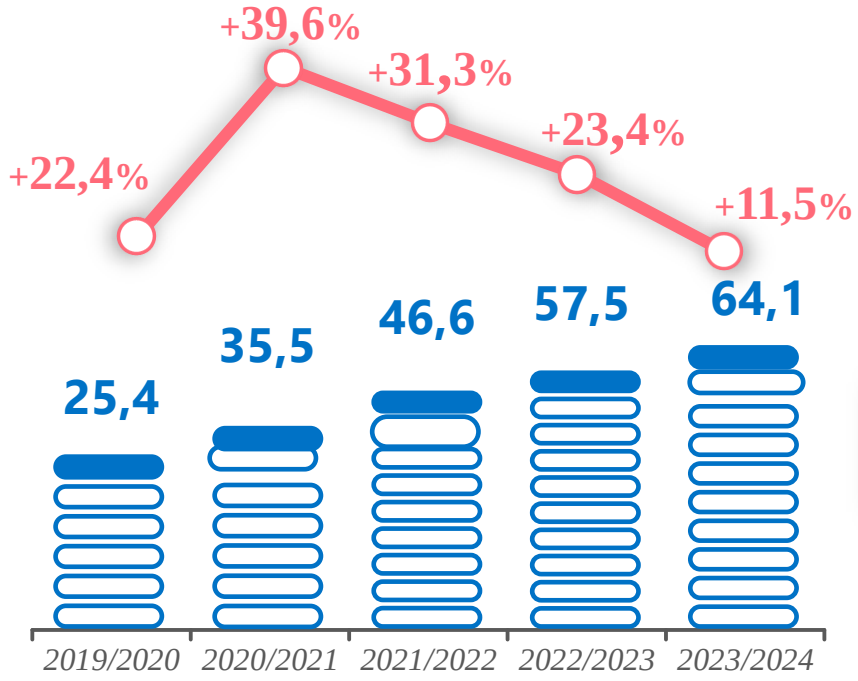

Joqarı tálim shólkemleriniń studentleri sanı

Ótken jılǵa salıstırǵanda ósiw páti

2023/2024-oqıw jılı basına

Qaraqalpaqstan Respublikası	64,1

Joqarı tálim shólkemleri studentleriniń tálim basqıshları hám túrleri kesiminde bólistiriliwi

(oqıw jılı basına, mıń adam)

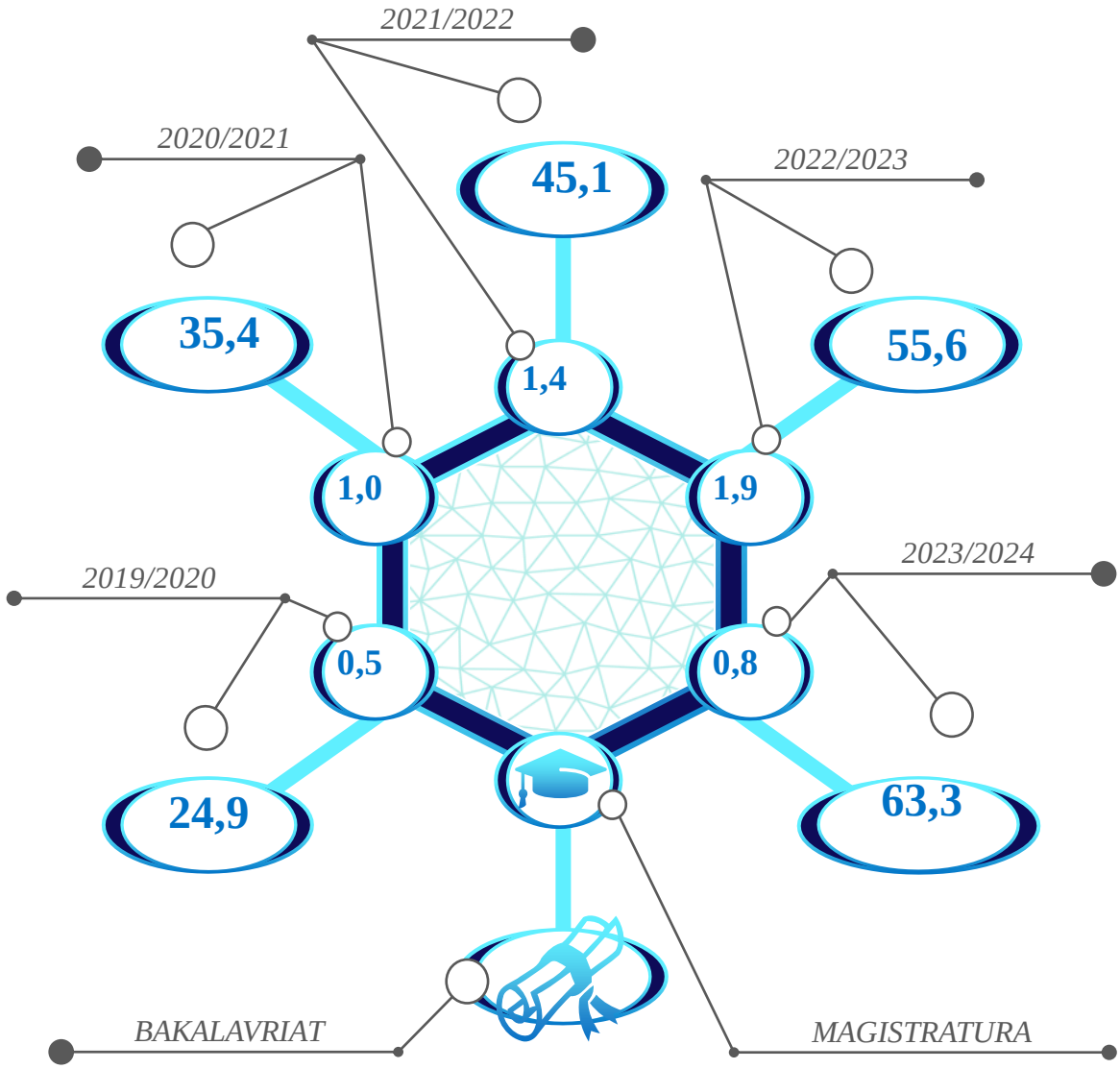

Joqarı tálim shólkemleri studentleriniń tálim basqıshları hám túrleri kesiminde bólistiriliwi

(oqıw jılı basına, mıń adam)

Mámleketlik grant boyınsha oqıp atırǵan studentler

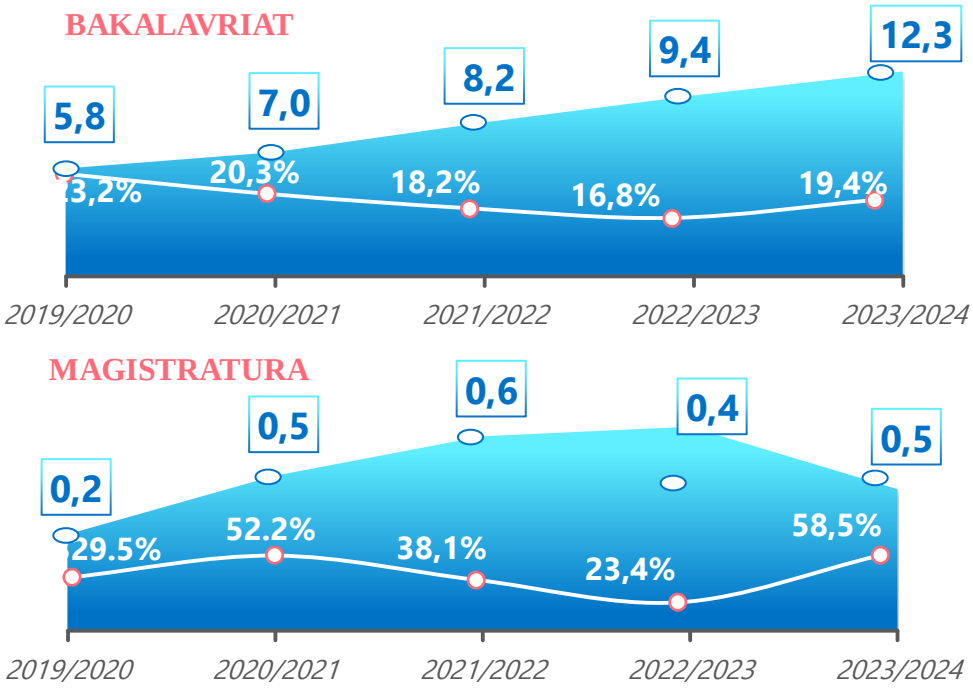

Tálim túrleri kesiminde

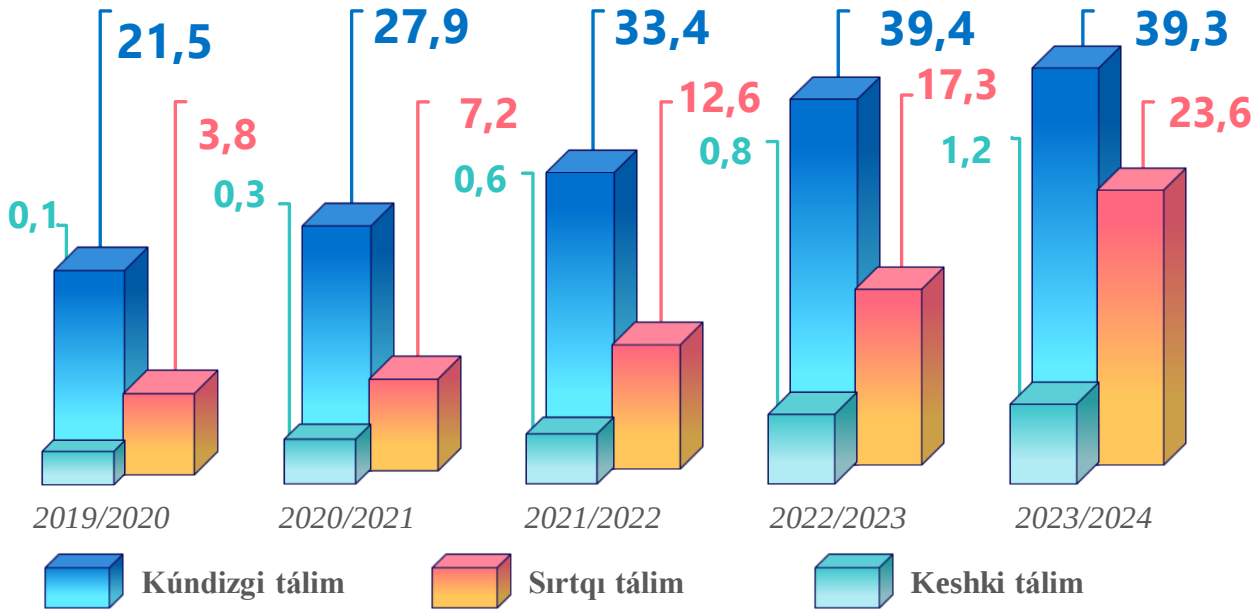

Joqarı tálim shólkemleri studentleriniń gender bólistiriliwi

(oqıw jılı basına, mıń adam)

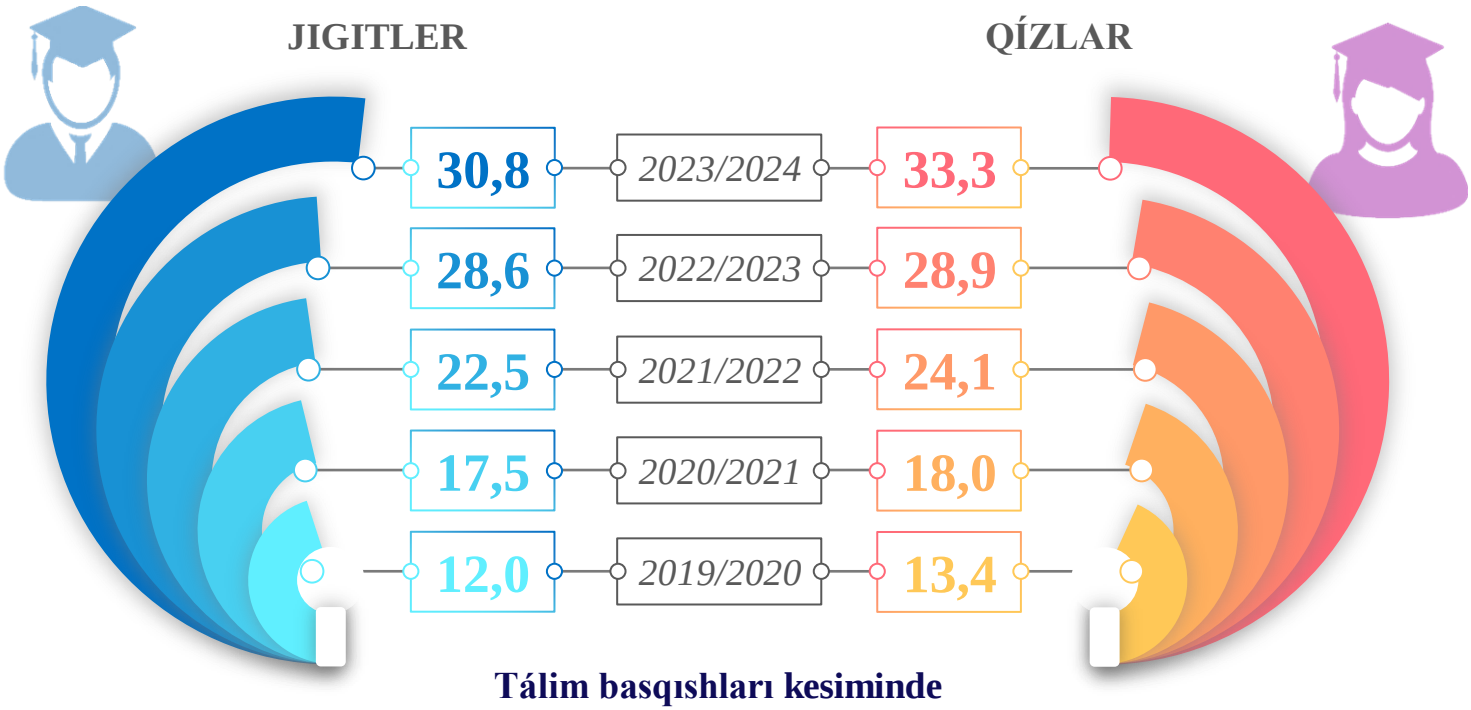

Tálim basqıshları kesiminde

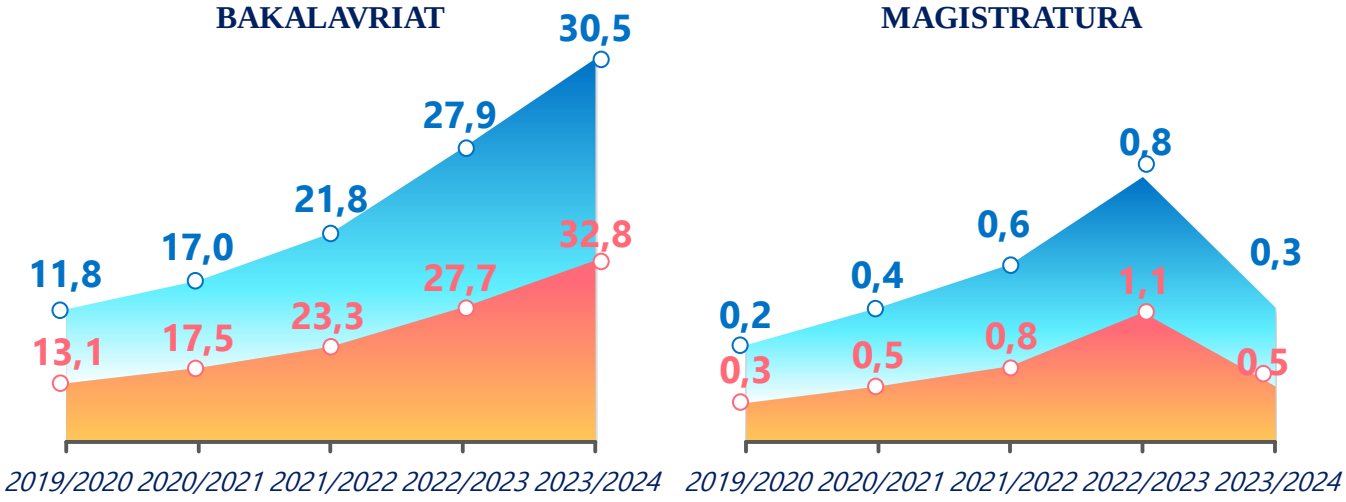

Tálim túrleri kesiminde

Joqarı tálim shólkemleri studentleriniń rayonlar hám tálim basqıshları kesiminde gender bólistiriliwi

(2023/2024-oqıw jılı basına, mıń adam)

	JIGITLER	QÍZLAR
Nókis q.	28,6	30,8
Xojeli	0,5	1,3
Tórtkúl	0,9	2,0

Tálim basqıshları kesiminde

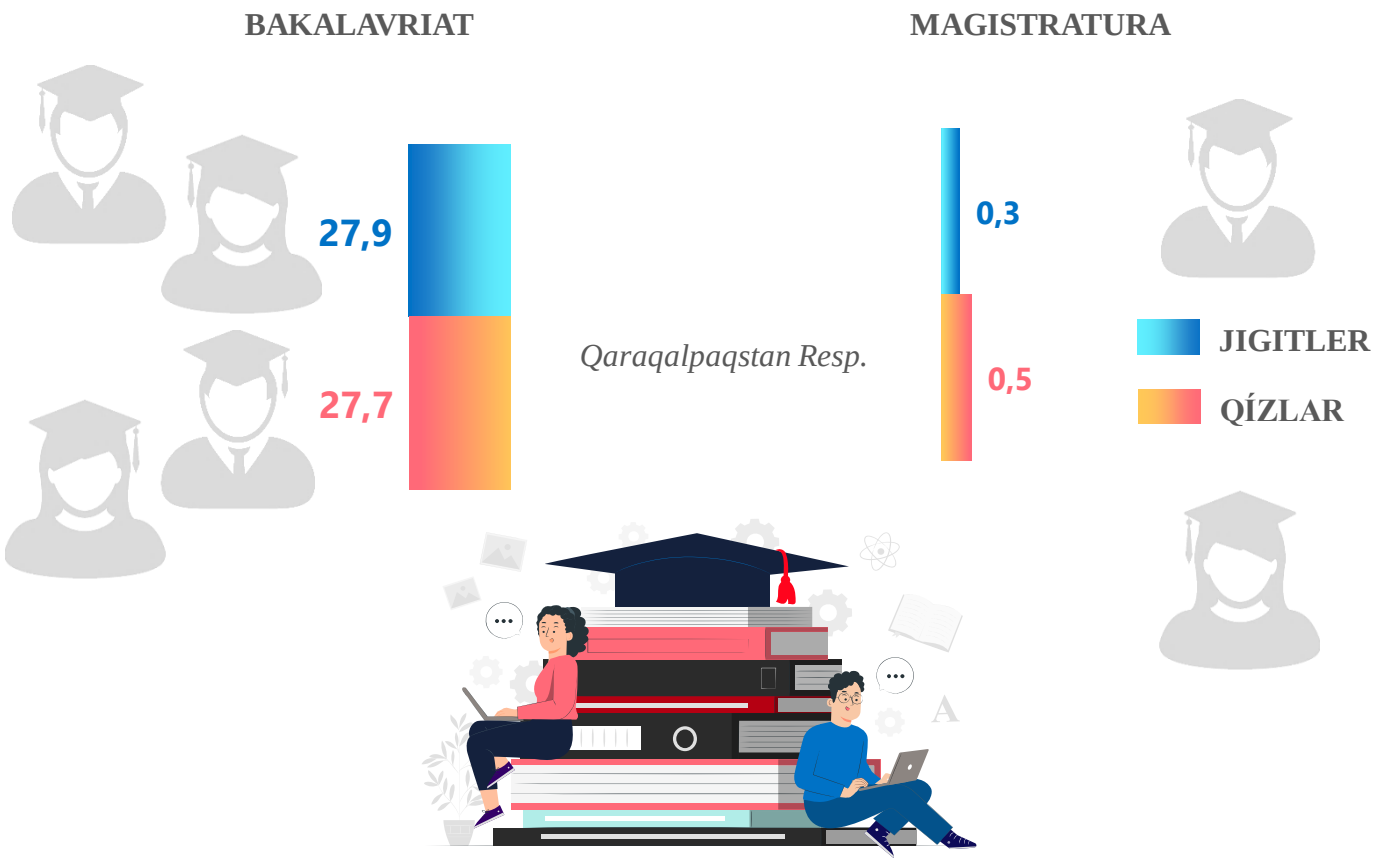

Joqarı tálim shólkemleriniń pitkeriwshileri sanı

(mıń adam)

2023-jıl ushın

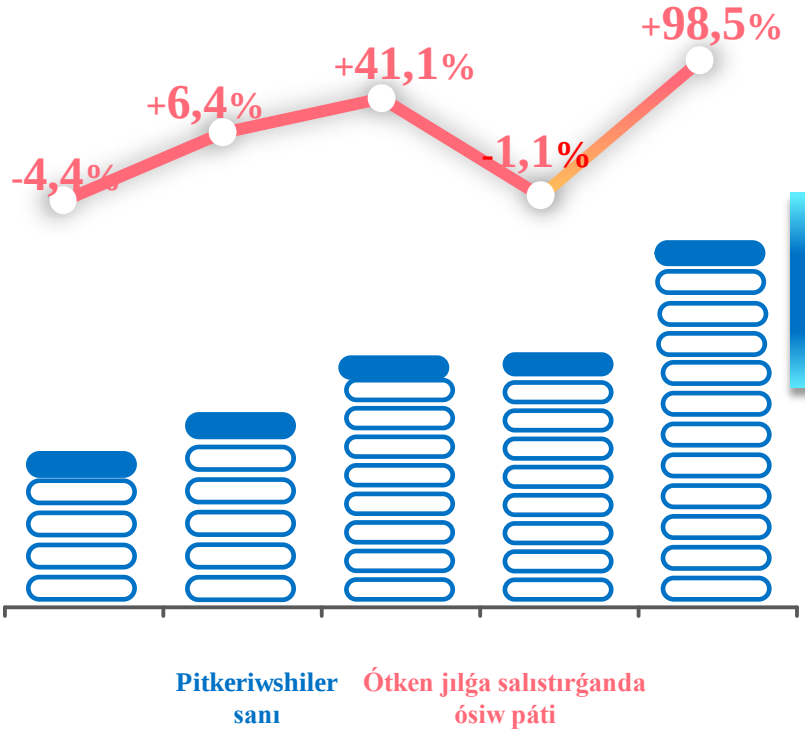

Qaraqalpaqstan Resp.	12,9	+198,5%

2019-jılǵa salıstırǵanda ósiw páti

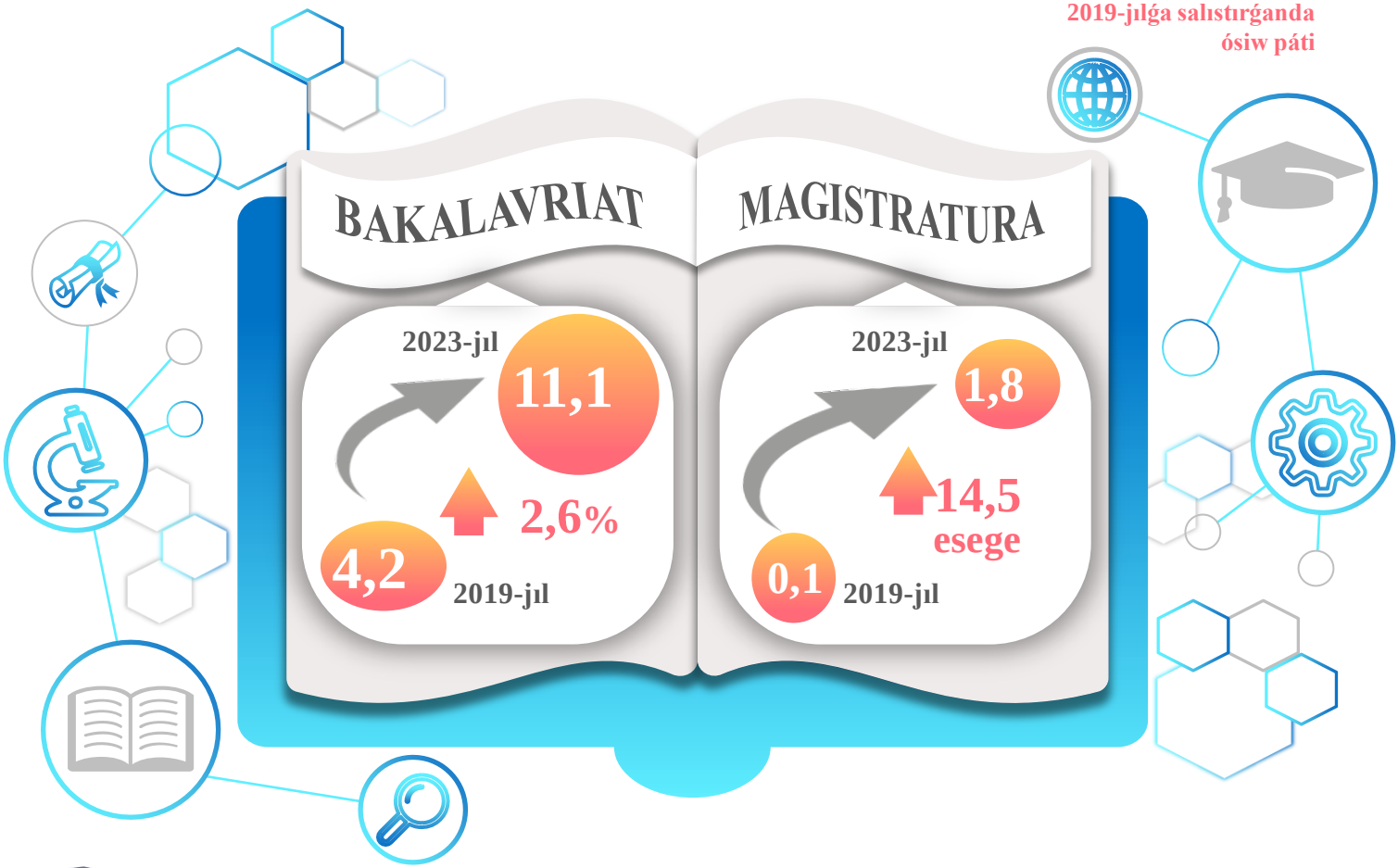

Joqarı tálim shólkemlerinde iskerlik júrgizip atırǵan professor-oqıtıwshı xızmetkerler sanı

(oqıw jılı basına, mıń adam)

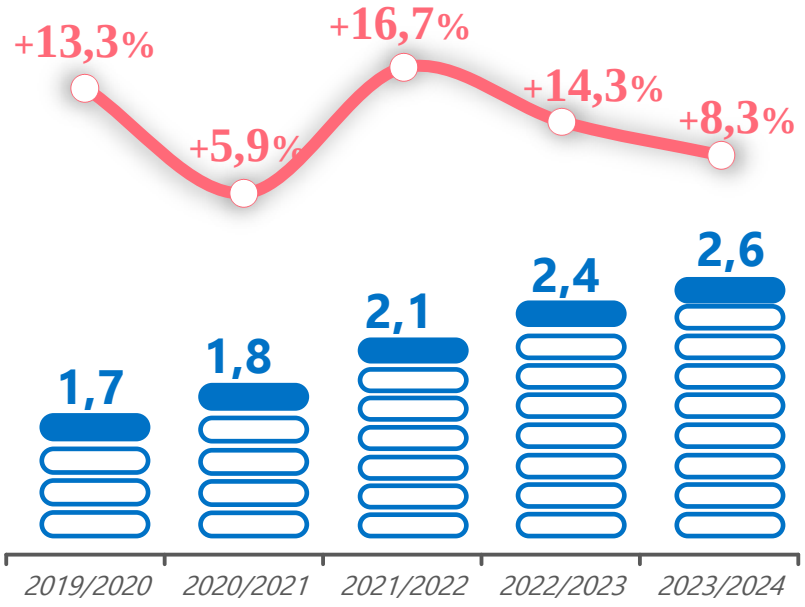

2023/2024-oqıw jılı basına

Qaraqalpaqstan Respublikası	2,6	+56,4%

2019/2020-oqıw jılına salıstırǵanda ósiw páti

Joqarı tálim shólkemlerinde iskerlik júrgizip atırǵan professor-oqıtıwshı xızmetkerler sanınıń bólistiriliwi

(oqıw jılı basına, adam)

Ilimiy dárejege iye bolǵan professor-oqıtıwshı xızmetkerler, mıń adam

0,5 → 60,0 % ke → 0,8

Ilimiy ataqǵa iye bolǵan professor-oqıtıwshı xızmetkerler, mıń adam

0,3 → 66,7% ke → 0,5

2019/2020-oqıw jılı *2023/2024-oqıw jılı*

Press-relizdi tayarlaw ushın juwapker:

Sociallıq taraw statistikası bólimi

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

www. qrstat.uz

Tel.: +99861-222-79-83